

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTOWEGO SYSTEMU
ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020**

**Instytut Zarządzania
Uniwersytet w Białymstoku**

Przygotowane pod kierunkiem:

Dr. Mariusza Citkowskiego

Przewodniczącego IZJK

przez Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w składzie:

dr hab. Urszula Gołaszewska-Kaczan, prof. UwB

dr Marek Kruk

dr Ewa Kuziomko-Ochrymiuk

dr Karina Sachpazidu-Wójcicka

lic. Magdalena Waszczeniuk

W roku sprawozdawczym Instytut Zarządzania UwB prowadził studia stacjonarne na kierunku Zarządzanie I i II stopnia.

Łączna liczba studentów studiujących w Instytucie Zarządzania przedstawia poniższa tabela 1.

Tabela 1.

Liczba studentów Instytutu Zarządzania UwB wg. stanu na dzień 9 stycznia 2020 r.

Kierunek	Stacjonarne	Niestacjonarna
Zarządzanie I stopnia	169	0
Zarządzanie II stopnia	88	0
Studia podyplomowe	x	0
Razem wg trybu studiów	257	0
Razem wszyscy studenci	257	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Dziekanatu IZ UwB

W okresie sprawozdawczym Zespół podjął działania, dotyczące oceny jakości kształcenia w Instytucie Zarządzania UwB obejmujące:

- I. Monitorowanie kompetencji i doświadczenia oraz klasyfikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami.
- II. Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia.
- III. Ocenę jakości zajęć dydaktycznych na podstawie hospitacji zajęć oraz ankietowania studentów.
- IV. Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów.
- V. Monitorowanie wsparcia studentów w procesie uczenia się.
- VI. Monitorowanie mobilności studentów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.
- VII. Uzyskiwanie opinii absolwentów Uczelni o przebiegu odbytych studiów.
- VIII. Monitorowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów.
- IX. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów kierunku Zarządzanie.

Powyższe działania zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami przyjętymi w ramach Instytutowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia przez Radę Instytutu w dniu 4.03.2020 r., a utworzonego na podstawie wytycznych zwartych Uchwały nr 2614 Senatu

Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku.

I. Monitorowanie kompetencji i doświadczenia oraz klasyfikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami.

1) Analiza i ocena pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich.

W związku z sytuacją zdrowotną w Polsce, wytycznymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz decyzjami Rektora UwB w roku akademickim 2019/2020 realizowanie oceny kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych zgodnie z przyjętą Procedurą nr 1 w ramach ISZJK nie było możliwe.

W roku akademickim 2019/2020 staż naukowy zrealizował jeden pracownik badawczo-dydaktyczny. Kolejny pracownik naukowy uczestniczył w pracach ogólnopolskiego zespołu badawczego oraz pełnił funkcję profesora wizytującego.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się także poprzez wyjazdy na konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym, jak również dzięki uczestnictwu w wykładach i spotkaniach naukowych prowadzonych przez zaproszonych gości z Polski.

2) Analiza i ocena obsady zajęć dydaktycznych przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz inne osoby prowadzące zajęcia ze studentami pod kątem zgodności ich kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych (np. specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami.

Obsadę zajęć dydaktycznych w Instytucie Zarządzania UwB w porozumieniu z Dyrektorem dokonują kierownicy Zakładów kierując się kwalifikacjami zawodowymi poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizacją naukową, zainteresowaniami badawczymi, dorobkiem naukowym oraz udokumentowanym doświadczeniem zawodowym.

Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami w oparciu o analizę publikacji kadry i rozkładu zajęć pozwala stwierdzić, że obsada zajęć dydaktycznych jest poprawna i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Analiza anonimowych ankiet ewaluacyjnych

przeprowadzona w roku akademickim 2019/2020 wśród studentów wskazuje, że zadowolonych ze sposobu prowadzenia zajęć i metod kształcenia jest ponad 70% ankietowanych.

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich jest dobrze oceniana przez studentów Zarządzania. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Programy studiów na kierunku Zarządzanie są zgodne z zasadami PRK. Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia nadal zaleca pracownikom jednostki modyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć i stosowanie różnorodnych metod kształcenia, w tym z wykorzystaniem narzędzi do kształcenia zdalnego.

Zalecane jest kontynuowanie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich zwłaszcza w kontekście umiędzynarodowienia oraz zwiększenia liczby efektywnie składanych wniosków o finansowanie projektów badawczych.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Brak wskazanych rekomendacji w poprzednim okresie.

II. Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia.

1) Zgodność koncepcji kształcenia ze strategią uczelni.

Instytutowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją studiów na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2019/2020 pod kątem zgodności kształcenia ze strategią uczelni. Stwierdzono zgodność procesu w swej treści i kształcie ze strategicznymi założeniami rozwoju UwB.

2) Adekwatność programu studiów do zakładanych efektów uczenia się.

Instytutowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją studiów na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2019/2020, jak i ze zmianami dokonanymi w programach studiów obowiązujących od roku 2020/2021 pod kątem adekwatności programu do zakładanych efektów uczenia – stwierdzając realną możliwość osiągnięcia efektów uczenia się przy założeniach procesu kształcenia zawartych w przeanalizowanych programach studiów i zaproponowanych zmianach na rok 2020/2021. Zarekomendowano, przy wsparciu np. Rady Konsultacyjnej rozpoczęcie procesu angażowania praktyków/pracodawców w proces kształcenia poprzez zapraszanie na godzinne/dwugodzinne spotkanie w ramach zajęć celem wskazania praktycznych aspektów omawianych pojęć na wykładach/ćwiczeniach i dyskusji.

Wpisuje się to kontekst opinii wyrażonej przez studenta w wolnej wypowiedzi w ramach badania ewaluacyjnego w roku akademickim 2019/2020, który stwierdził: *Uważam, że powinniśmy mieć więcej spotkań z osobami, które mają doświadczenie w praktycznym wykonywaniu zawodu w branży docelowej (Zarządzanie). Pozwoliłoby to na zdobycie szerszego pojęcia o realiach danej dziedziny, wiedzielibyśmy jak wiedza teoretyczna przekłada się tak naprawdę na działalność zawodową.*

3) Zgodność programu studiów (w tym form prowadzenia zajęć) z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz dostosowania programu do specyfiki profilu i formy studiów.

Instytutowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją studiów na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2019/2020, i rekomendował zmiany w strukturze form prowadzenia zajęć w przypadku 5 przedmiotów na studiach I stopnia i 4 przedmiotów na studiach II stopnia. Rekomendowane zmiany pozytywnie zaakceptowała Instytutowa Rada Konsultacyjna oraz Samorząd Studencki.

4) Prawdliwość stosowania punktów ECTS.

W roku akademickim 2019/2020 w dotychczasowych programach studiów stwierdzono sporadyczne błędy w oznaczeniach punktów ECTS w sylabusach w relacji do punktacji zawartej w programach studiów. Rekomendowano prowadzącym niezwłoczne uzupełnienie braków.

5) Zgodność treści programowych zawartych w sylabusach z programem studiów.

Losowo wybrane sylabusy przygotowane przez prowadzących na rok akademicki 2019/2020 zawierały niedoskonałości m.in. w postaci przypisania efektów z zakresu umiejętności do wykładu jako formy kształcenia, czy też zdobywania wiedzy – przypisane ćwiczeniom. W gronie wylasowanych sylabusów znalazły się pojedyncze przypadki braku wskazania narzędzi weryfikacji danego efektu przypisanych do danej formy kształcenia. Rekomendowano prowadzącym niezwłoczne uzupełnienie braków.

6) System i sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia (adekwatności zakresu wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów uczenia się) oraz dostępu studentów i uczestników studiów podyplomowych do informacji na temat stosowanych zasad oceniania.

Weryfikacja, wnioskowanie i wdrażanie efektów uczenia się w Instytucie Zarządzania jest procesem kilkustopniowym i składa się z działań podejmowanych przez poszczególne gremia tworzące Instytutowy System Zapewnienia JK. W procesie tworzenia, ewaluacji i udoskonalania efektów uczenia się, a tym samym programów studiów stosuje się matryce efektów uczenia się, analizę wyników osiągniętych przez studentów, metody oceny pracy studenta, ankiety studenckie, a także proces kształtowania zasad kultury jakości kształcenia, rozwoju postaw godnych studenta i wykładowcy. W działaniach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Weryfikacja efektów jest przeprowadzana także w oparciu o opinie absolwentów, którzy ukończyli studia w Instytucie i rozpoczęli pracę zawodową, dzięki czemu mogą dzielić się swoimi doświadczeniami wskazując na efekty, których osiągnięcie ma największe znaczenie dla dalszego rozwoju zawodowego.

7) Realizacja programu praktyk studenckich w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się

W roku akademickim 2019/2020 zweryfikowano sylabus praktyk, doprecyzowując zakładane efekty uczenia się oraz sposoby weryfikacji.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 września 2016 r. w sprawie studenckich praktyk zawodowych przeprowadzone zostały anonimowe ankiety oceny praktyk zawodowych, tych które zostały zrealizowane dla roku 2019/2020. Zgodnie z decyzją Senatu część praktyk zostanie rozliczonych do końca maja 2021 r. Z racji na obostrzenia sanitarne, nie wszyscy studenci realizujący praktyki dokonali już ich oceny. Zastawienie zbiorcze wyników ankiet z praktyk studenckich za rok akademicki 2019/2020 prezentuje Tabela 2. W złożonych zostało 11 ankiet co stanowiło 35,48% wszystkich możliwych do złożenia w roku sprawozdawczym.

Reasumując, ogólny wynik oceny kierunku Zarządzanie I i Zarządzanie II stopnia studiów prowadzonych w Instytucie należy uznać za dobry. Blisko 74% studentów, którzy wypełnili ankietę ewaluacyjną jest zadowolona z przebiegu studiów (Tabela 3.) Jeszcze większy odsetek osób, które wzięły udział w badaniu jest zadowolony ze sposobu prowadzenia zajęć i przyjętych metod nauczania. Łącznie ten aspekt kształcenia pozytywnie oceniło 79% studentów.

Tabela 2. Wynik ocen przebiegu praktyk w roku akademickim 2019/2020 dokonana przez studentów po ukończonych praktykach

Lp.	Aspekty oceny	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie Nie
		% odpowiedzi				
1.	Informacja o zasadach odbywania i rozliczania praktyk, Opiekunach praktyk była ogólnodostępna.	81,8	18,2	0	0	0
2.	Opiekun praktyk zawodowych ze strony IZ UwB prawidłowo wykonywał swoje obowiązki związane organizacją i rozliczaniem praktyk.	100%	0	0	0	0
3.	W trakcie trwania praktyki nabyłam/nabyłem nową i/lub pogłębiłam/pogłębiłem wiedzę związaną z kierunkiem studiów.	54,5	36,4	9,1	0	0
4.	W trakcie trwania praktyki nabyłam/nabyłem nowe doświadczenia (umiejętności) zawodowe związane z kierunkiem studiów.	63,6	36,4	0	0	0
5.	Zakład pracy zapewnił warunki niezbędne do przeprowadzenia praktyki i prawidłowo zorganizował jej przebieg.	81,8	18,2	0	0	0
6.	Opiekuna praktyk zawodowych ze strony Organizatora praktyk oceniam jako osobę kompetentną i pomocną w realizacji praktyk.	81,8	18,2	0	0	0

Źródło: opracowanie własne.

Dostępność oraz jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu, jako wystarczającą oceniło 52,6% badanych. Oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, itp.) z kolei jest wystarczająca dla 36,8% osób, które wzięły udział w badaniu. Dotychczasową intensywność nauki zachowałyby 42,1% grupy respondentów. Dla 47,4% badanych studentów relacja zajęć praktycznych do zajęć teoretycznych jest prawidłowa. Na zasadność zwiększenia ilości zajęć praktycznych wskazało ponad 31% respondentów.

Jednocześnie studenci w ramach badania ewaluacyjnego stwierdzali, że sylabusy zapewniają dostęp do treści programowych przedmiotu (100% odpowiedzi raczej tak i tak), literatury przedmiotu (100% odpowiedzi raczej tak i zdecydowanie tak) oraz do kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (94,7% odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak).

Tabela 3.

Ogólna ocena kierunków studiów w opinii studentów

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
	w %					
Czy biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia, jest Pan/Pani zadowolony(a) z odbywanych studiów?	10,5	63,2	10,5	10,5	5,3	0
Czy uważa Pan/Pani, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	0	52,6	10,5	36,8	0	0
Czy uważa Pan/Pani, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	10,5	68,5	21,1	0	0	0
Czy uważa Pan/Pani, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, itp.) jest wystarczająca?	0	36,8	26,3	21,1	10,5	5,3
Czy uważa Pan/Pani, że proporcje między zajęciami praktycznymi a teoretycznymi są właściwe?	5,3	42,1	15,8	15,8	15,8	5,3
Czy zależałoby Panu/Pani na tym, by intensywność nauki na Pana/Pani kierunku była większa niż obecnie?	15,8	15,8	26,3	31,6	10,5	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankieta ewaluacyjna.

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia w IZ UwB odbywa się na bieżąco.

Kontynuacja procesu weryfikacji na bieżąco sylabusów, aktualności i poprawności treści w nich zawartych oraz sposobów przeliczania pkt ECTS oraz sposób weryfikacji efektów kształcenia przypisanych dla danego przedmiotu i danej formy zajęć (wykład/ćwiczenia) oraz kryteriów oceny końcowej.

Warto przedyskutować potencjalną zmianę struktury zajęć w kierunku zwiększenia liczby godzin ćwiczeniowych, co mogło by zwiększyć zadowolenie studentów z relacji zajęć praktycznych do teoretycznych.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak wskazanych rekomendacji w poprzednim okresie.

III. Ocena jakości zajęć dydaktycznych na podstawie hospitacji zajęć oraz ankietowania studentów.

1) Hospitacja zajęć dydaktycznych.

W roku akademickim 2019/2020 Dyrektor IZ przygotował ramowy plan hospitacji zajęć zgodnie z Procedurą nr 8 ISZJK. Łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 11 hospitacji. Z każdej z nich sporządzono protokół zaakceptowany przez hospitującego i osobę hospitowaną. W oparciu o powyższe należy stwierdzić wysoką jakość procesu prowadzonych zajęć objętych hospitacją przedmiotów i jakość wykonywanej pracy przez pracowników badawczo-dydaktycznych. Wskazano m.in. „wzorowe prowadzenie zajęć on-line z wykorzystaniem zróżnicowanych możliwości platformy Blackboard”, „bardzo dobre prowadzenie seminarium, wykazanie umiejętności dostosowania się do zróżnicowanych potrzeb seminarzystów”, „wykład o wysokim poziomie praktyczności i komunikatywności”. Wśród rekomendacji doskonalenia procesu znalazły się m.in. sugestie: „zmniejszenie ilości wyświetlanych slajdów”, „zmniejszenie ilości informacji na slajdach”, „wolniejszy sposób mówienia”, „zmiana sali, w której prowadzone są zajęcia (z sali komputerowej na tradycyjną)”.

2) Ocena jakości zajęć dydaktycznych w oparciu o dobrowolne, anonimowe ankiety oceny.

Istotnym elementem monitorowania nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia w Instytucie Zarządzania, w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem są oceny dokonywane przez studentów za pomocą ankiet w formie elektronicznej w systemie USOS (Zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zasad dokonywania oceny przez studentów i doktorantów nauczycieli akademickich Uniwersytetu w Białymstoku).

Wartość szczegółowych wskaźników w obszarze monitorowania jakości zajęć dydaktycznych przedstawia się następująco:

- a) liczba przeprowadzonych hospitacji: **11**
- b) liczba wypełnionych przez studentów ankiet oceny w zakresie wypełniania przez osoby prowadzące zajęcia obowiązków związanych z kształceniem: **372**
- c) procent wypełnionych ankiet w stosunku do ogólnej liczby ankiet możliwych do wypełnienia: 3586/23383 **15,34%**
- d) procent osób przeankietowanych w stosunku do ogólnej liczby studentów: **30,92%**

Tabela 4.

Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego na kierunku Zarządzanie

Poszczególne elementy procesu dydaktycznego	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	% badanych					
Wykłady	5,3	68,4	26,3	0	0	0
Ćwiczenia i konwersatoria	10,5	68,4	21,1	0	0	0
Seminaria i proseminaria	10,5	73,5	10,5	0	5,5	0
Przedmioty fakultatywne	0	36,8	0	0	0	63,2
Lektoraty	10,5	57,9	15,8	0	0	15,8
Warsztaty i laboratoria	5,3	15,8	0	0	0	79,0
Praktyki i zajęcia poza Uczelnią	21,1	36,8	10,5	0	5,3	26,3
Celowość prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	5,3	42,1	52,6	0	0	0
Indywidualne konsultacje	26,3	42,1	15,8	0	0	15,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankieta ewaluacyjna

Wyniki zbiorcze pokazują, że spośród form zajęć prowadzonych w Instytucie Zarządzania studenci najlepiej oceniają seminaria i proseminaria (łącznie odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze 84%) ćwiczenia i konwersatoria (łącznie odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze 78,9%) oraz wykłady (łącznie odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze – 73,7%). Bardzo pozytywnie zostały także ocenione indywidualne konsultacje. Natomiast nieco słabiej w relacji do ww. typów zajęć studenci ocenili praktyki i zajęcia poza Uczelnią oraz celowość prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania.

Wnioski (rekomendacje IZJK)

W roku akademickim warto przeprowadzić dyskusję w szerszym gronie prowadzących dotyczącą precyzji określania celowości zadawaniu prac/zdań/projektów do samodzielnego przygotowania oraz kontynuować proces hospitacji zajęć.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Zastosowano w raporcie zalecane przez UZJK wskaźniki.

IV. Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów.

Wartość szczegółowych wskaźników w obszarze monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów przedstawia się następująco:

- a) procent osób przeankietowanych w stosunku do ogólnej liczby studentów: **26,46%**

b) liczba studentów, którzy przy ocenie kierunku studiów udzielili odpowiedzi *zdecydowanie tak i raczej tak*: **48**

c) procent studentów, którzy przy ocenie kierunku studiów udzielili odpowiedzi *zdecydowanie tak i raczej tak*: **73,7%**

1) *Ocena zasobów bibliotecznych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów, uczestników studiów podyplomowych oraz ich dostępu do komputerowych baz danych*

Tabela 5.

Ocena zasobów bibliotecznych dokonana przez studentów Zarządzani I i II stopnia

Oceń wybrane aspekty korzystania z biblioteki Twojego instytutu lub wydziału, wpisując w odpowiednie kratki cyfry od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą.	5	4	3	2	1	Brak odpowiedzi
	w %					
Dostępność lektur obowiązkowych	21,1	31,6	31,6	10,5	0	5,3
Ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów	10,5	47,4	15,8	15,8	5,3	5,3
Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	10,5	36,8	26,3	21,1	0	5,3
Sprawność obsługi	36,8	36,8	15,8	5,3	0	5,3
Przyjazność obsługi	36,8	42,1	10,5	0	5,3	5,3
Godziny otwarcia	36,8	47,4	10,5	0	0	5,3
Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelników)	26,3	42,1	21,1	5,3	0	5,3
Możliwość korzystania z elektronicznych baz danych	21,1	42,1	26,3	5,3	0	5,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankieta ewaluacyjna

Ponad połowa respondentów (52,7%) ocenia pozytywnie (ocena 4 lub 5) dostępność lektur obowiązkowych w zasobach bibliotecznych. Najmniejszy odsetek studentów (47,3%) przyznających najwyższe opinie (4 lub 5) wystąpił w przypadku czynnika „Aktualność księgozbioru”, najlepiej natomiast został oceniony czynnik „godziny otwarcia” (84,2% na odpowiedzi 4 lub 5) oraz „przyjazność obsługi” (78,9% na odpowiedzi 4 lub 5).

2) *Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do ilości studentów (doktorantów), uczestników studiów podyplomowych.*

Tabela 6.

Ocena infrastruktury dydaktycznej dokonana przez studentów Zarządzani I i II stopnia

Jak oceniasz jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania? Przy każdym elemencie zaznacz jedną z możliwych odpowiedzi. Jeśli nie miałeś kontaktu z określonym elementem, zaznacz „nie dotyczy”.	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
sale wykładowe	10,5	68,4	15,8	5,3	0	0
sale ćwiczeniowe	10,5	63,2	26,3	0	0	0
środki audiowizualne i multimedialne	0	42,1	36,8	10,5	0	10,3
wyposażenie laboratorium	0	10,5	10,5	0	0	78,9
dostęp do Internetu	0	21,1	52,6	26,3	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankieta ewaluacyjna

Respondenci najlepiej ocenili jakość sal wykładowych i ćwiczeniowych (odpowiednio 79,1% i 73,7% odpowiedzi bardzo dobrze lub dobrze). Największe problemy natomiast zauważają w przypadku dostępności do Internetu (26,3% oceniło jako źle).

- 3) *Ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia, w szczególności informacji o kierunkach studiów, programach studiów, sylabusach przedmiotów, harmonogramie zajęć dydaktycznych, przyznanych jednostce certyfikatach, międzynarodowej współpracy studenckiej, itp.*

Tabela 7.

Ocena strony internetowej dokonana przez studentów Zarządzani I i II stopnia

Czy zawarte na stronie internetowej Twojego wydziału/instytutu informacje zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
	% odpowiedzi					
Kierunku studiów	31,6	63,2	0	5,3	0	0
Programu studiów	31,6	68,4	0	0	0	0
Rozkładu zajęć dydaktycznych	42,1	42,1	5,3	5,3	0	5,3
Możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany studenckiej	26,3	42,1	5,3	5,3	0	5,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankieta ewaluacyjna

Każdy z wymienionych w ankiecie czynników dotyczących oceny strony internetowej Instytutu został określony pozytywnie.

4) Ocena organizacji zajęć.

Zawarte dane w Tabeli 7. wskazują pozytywną i bardzo pozytywną ocenę organizacji zajęć dokonaną przez studentów w ramach badań ewaluacyjnych z punktu widzenia dostępu do wiedzy o rozkładzie zajęć.

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Rekomenduje się dialog ze studentami odnośnie możliwości zaspokajania ich potrzeb związanych z warunkami kształcenia i organizacją studiów.

Należy poprawić przejrzystość informacji zawartych na stronie internetowej IZ UwB odnoszących się do mobilności międzynarodowej studentów.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Zastosowano w raporcie zalecane przez UZJK wskaźniki.

V. Monitorowanie wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Monitorowanie dokonywane jest w obszarach, takich jak:

- a) wsparcie dydaktyczne (m.in. powołanie opiekuna roku, opiekuna praktyk, konsultacje pracowników akademickich),

W roku akademickim 2019/2020 powołani zostali opiekunowie roczników, opiekunowie praktyk oraz wyznaczono konsultacje merytoryczne pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, a także dyżury Dyrektora Instytutu Zarządzania i Zastępcy Dyrektora Instytutu Zarządzania.

- b) wsparcie naukowe (m.in. działalność kół i obozów naukowych, organizacja konferencji studenckich, udział w konferencjach),

Studenci Instytut Zarządzania mogą rozwijać się przede wszystkim w bardzo prężnie działającym w ramach Instytutu Zarządzania Studenckim Kole Menedżerów. Władze Instytutu w roku akademickim dwukrotnie spotykały się z przedstawicielami władz SKM celem ustalenia zasad współpracy i form wsparcia.

- c) wsparcie materialne (m.in. stypendia naukowe, zakwaterowanie w domach studenta), Instytut Zarządzania na bieżąco realizuje wszystkie zadania związane z przygotowaniem i zatwierdzeniem wniosków o stypendia naukowe, socjalne oraz związane z rozdysponowaniem miejsc w akademikach.

- d) inne formy wsparcia (m.in. wsparcie dla studentów niepełnosprawnych),

Wszelkie informacje o wsparciu osób z niepełnosprawnościami są zawarte na stronie IZ i stroni głównej UwB.

e) dostępność informacji o formach wsparcia.

Wszelkie informacje związane z treścią punktów a-d są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Instytutu i/lub wysyłane do studentów z wykorzystaniem USOSweb.

W związku z sytuacją wywołaną epidemią COVID-19 i przejściem na kształcenie zdalne dodatkowo pracownicy i studenci byli na bieżąco informowani o sposobach kształcenia i formach realizacji efektów uczenia, a także formach wsparcia poprzez informacje zamieszczane na stronie internetowej, jak i za pośrednictwem USOSweb. Dodatkowo w ramach Instytutu były przeprowadzane rozmowy z pracownikami, jak należy rozmawiać ze studentami w ramach panującej sytuacji niepewności w miesiącach marzec-kwiecień oraz jak przyzwyczajać stopniowo studentów do zasad kształcenia zdalnego.

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Należy wyznaczyć minimalną liczbę spotkań opiekunów poszczególnych roczników (min. jeden raz w semestrze). Podczas spotkań powinni oni zbierać od studentów informacje na temat wsparcia jakiego potrzebują i proponować możliwości rozwiązania ich problemów.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Brak wskazanych rekomendacji w poprzednim okresie.

VI. Monitorowanie mobilności studentów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

W roku akademickim 2019/2020 w ramach obszaru: mobilność studentów oraz stopień umiędzynarodowienia sytuacja przedstawia się następująco:

- a) liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej: **13**
- b) liczba studentów z zagranicy w ramach wymiany międzynarodowej: **9 Program Erasmus+ oraz 9 Non Degree**
- c) liczba odbytych praktyk zagranicznych w ramach wymiany międzynarodowej: **0**
- d) liczba ankiet wypełnionych przez studentów i doktorantów uczestniczących w wymianie międzyuczelnianej: **2**

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Należy przypominać studentom uczestniczącym w wymianie zagranicznej o wypełnianiu ankiet. Ich ocena pozwoli na dostosowanie warunków do ich potrzeb.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Zastosowano w raporcie zalecane przez UZJK wskaźniki.

VII. Uzyskiwanie opinii absolwentów Uczelni o przebiegu odbytych studiów.

W roku akademickim 2019/2020 udało się pozyskać 27 opinii absolwentów w relacji do 77 absolwentów, którzy ukończyli w roku sprawozdawczym studia w Instytucie Zarządzania UwB.

Tabela 8.

Szczegółowe zestawienie wskaźników w obszarze VII. zgodnie z wytycznymi UZJK

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
liczba wypełnionych ankiet absolwentów	27
procent przebadanych absolwentów	25,6%
procent absolwentów zadowolonych ze studiów (suma dwóch najbardziej pozytywnych odpowiedzi ze wszystkich pytań)	61,98%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ankieta absolwenta IZ UwB

Tabela 9.

Ocena ukończonych studiów Zarządzani I i II stopnia dokonana przez absolwentów

Oceń w jakim stopniu ukończone przez Ciebie studia pozwoliły na rozwinięcie:	Bardzo dużym	dużym	Średnim	małym	Bardzo małym
znajomości zagadnień teoretycznych	0,0	63,0	29,6	7,4	0,0
umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów	3,7	29,6	33,3	25,9	7,4
zdolności do wykonywania konkretnych zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów	0	33,3	29,6	29,6	7,4
umiejętności pracy zespołowej	29,6	51,4	18,5	0	0
umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	22,2	51,9	18,5	7,4	0
umiejętności samodzielnego doksztalcania się	14,8	66,7	14,8	3,7	0
wiedzy o świecie	7,4	33,3	51,9	7,4	0
możliwości realizacji własnych zainteresowań	11,1	37,0	25,9	22,2	3,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ankieta absolwenta IZ UwB

Najgorzej sytuacja prezentuje się w przypadku dwóch badanych czynników: umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów oraz zdolności do wykonywania konkretnych zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów. W obu przypadkach ponad 60% absolwentów stwierdziło, że ukończone studia jedynie w średnim lub mniejszym stopniu pozwoliły na ich rozwinięcie.

Tabela 10.

Ocena poszczególnych elementów VIII. procesu dydaktycznego Zarządzania I i II stopnia dokonana przez absolwentów

Jak ocenil(a)byś poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Twoim kierunku?	Bardzo dużym	dużym	Średnim	małym	Bardzo małym	Nie dotyczy
wykłady	7,4	66,7	25,9	0	0	0
Ćwiczenia i konsekwatoria	11,1	63,0	4,8	11,1	0	0
Seminaria i proseminaria	22,2	59,3	7,4	11,1	0	0
Przedmioty fakultatywne	3,7	29,6	14,8	0	0	51,9
lektoraty	11,1	40,7	18,5	3,7	3,7	22,2
Warsztaty i laboratoria	3,7	3,7	7,4	0	0	85,2
Praktyki i zajęcia poza uczelnią	14,8	40,7	11,1	0	3,7	29,6
Indywidualne konsultacje	14,8	63,0	7,4	0	0	14,8
Organizacja studiów (rozkład zajęć, itp.)	7,4	18,5	22,2	37,0	14,8	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ankieta absolwenta IZ UwB

Rekomendowane uwagi ze strony studentów jako pojedyncze głosy, to m.in.: „Więcej zastosowań teorii w praktyce, Więcej praktycznych umiejętności przydatnych w pracy, plan zajęć dostosowany do osób pracujących- wspieranie łączenia pracy ze studiami”. Powyższe głosy wpisują się w dokonane zmiany w programach studiów od roku 2020/2021, gdzie zmieniono m.in. strukturą formy zajęć rezygnując z części wykładów na rzecz zwiększonej liczby ćwiczeń.

Tabela 11.

Ocena kadry badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej i administracyjnej Zarządzania I i II stopnia dokonana przez absolwentów

Jak oceniasz kompetencje nauczycieli akademickich i innych pracowników Uniwersytetu w Białymstoku na ukończonym przez Ciebie kierunku?	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysoki poziom	Zróżnicowany poziom	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu
Wśród profesorów i doktorów habilitowanych	18,5	63,0	18,5	0	0
Wśród doktorów	33,3	44,4	18,5	3,7	0
Wśród magistrów	22,2	55,6	22,2	0	0
Wśród pracowników dziekanatu	7,4	63,0	22,2	7,4	0
Wśród pracowników sekretariatu	7,4	63,0	25,9	3,7	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ankieta absolwenta IZ UwB

Absolwenci w zdecydowanej większości oceniają poziom pracowników Instytutu Zarządzania (zarówno naukowo-dydaktycznych jak i administracyjnych) jako wysoki.

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Należy dokonać przeglądu programów kształcenia pod kątem upracticznienia przedmiotów.

Wskazane wydaje się utrzymywanie kontaktu z absolwentami i badanie ich losów w dwóch turach po pół roku oraz po 2 latach od ukończenia studiów. Pozwoli to określić jak szybko udaje się im znaleźć zatrudnienie po ukończeniu kierunku Zarządzanie. Natomiast badanie po 2 latach będzie miało na celu określenie najbardziej wykorzystywanych oraz sugestię na temat brakujących efektów uczenia się.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego

Zastosowano w raporcie zalecane przez UZJK wskaźniki.

IX. Monitorowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów

X.

W roku akademickim 2019/2020 powołano Instytutową Radę Konsultacyjną złożoną z samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych IZ UwB oraz przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz studentów. Rada Konsultacyjna na posiedzeniu dnia 26 lutego 2020 r. zatwierdziła zmiany w Programie studiów Zarządzanie I i II stopnia od roku akademickiego 2020/2021. Ww. zmiany były wcześniej omawiane przez Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w dniu 10 lutego 20120 r. Dokonane zmiany uzyskały także pozytywną opinię Samorządu Studenckiego. Jednocześnie Rada Konsultacyjna na spotkaniu lutowym br. zarekomendowała rozpoczęcie procesu modyfikacji programów kształcenia I i II stopnia na kierunku Zarządzanie poprzez cykliczne spotkania Rady. Celem modyfikacji jest przegląd i aktualizacja sylwetki absolwenta studiów I i II stopnia, aktualizacja docelowych efektów uczenia a w dalszej kolejności oferty przedmiotowej wraz z właściwymi formami i metodami kształcenia, która ma wypełnić treścią i spełnić oczekiwane efekty uczenia się. Z racji na sytuację pandemiczną zawieszono spotkania Rady Konsultacyjnej w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 r.

W celem realizacji rekomendacji UZJK z poprzedniego roku akademickiego przesłano do ponad 60 pracodawców drogą elektroniczną prośbę o wypełnienie ankiet dotyczące absolwentów IZ oraz kierunku Zaradzanie oferowanego przez WEiZ do roku akademickiego 2018/2019. Ankietę elektroniczną wypełniło zaledwie 6 respondentów, którzy zatrudniali ww. absolwentów w ciągu ostatnich 3 lat. Pracodawcy oceniają przygotowanie teoretyczne studentów jako dobre, natomiast większość zaznacza brak dostatecznego przygotowania

praktycznego. Najlepiej zostały ocenione umiejętności posługiwania się językiem obcym (jedynie odpowiedzi dobre lub bardzo dobre przygotowanie), umiejętności komunikowania się (jedynie odpowiedzi dobre lub bardzo dobre przygotowanie). Największa rozbieżność dotyczy umiejętności zarządzania czasem (przedsiębiorcy zaznaczali brak dostatecznego przygotowania oraz dobre przygotowanie). Na pytanie: *Jaka wiedza, umiejętności lub kompetencje społeczne są atutem absolwentów Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku?* - padły następujące odpowiedzi: „otwartość na wiedzę i zainteresowanie dalszym rozwojem, ciekawy pakiet wiedzy teoretycznej”, „komunikacja” „wiedza teoretyczna z zakresu zarządzania” Natomiast na pytanie: *Jakiej wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych i w jakim stopniu brakuje absolwentom Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku?* – pasły następujące odpowiedzi: „większe doświadczenie w pracy zespołowej i praktyczne umiejętności związane ze stażami i praktykami. Mamy doświadczenie z bardzo ambitnymi absolwentami, którzy dodatkowo zdobywali wiedzę i kompetencje, trudno określić z poziomu pracodawcy, które kompetencje zdobyto na której uczelni lub kursie”, „Samodzielność”; „Absolwentom brakuje wiedzy praktycznej. Trudno też radzą sobie w sytuacjach wymagających podjęcia decyzji” Zdaniem wszystkich respondentów absolwenci potrzebowali dodatkowego przeszkolenia. Było to szkolenie: „metodologia zarządzania projektami, internacjonalizacja, komunikacja, praca zespołowa”, „stanowiskowe”, „Radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych, budowanie i zarządzanie zespołem, doszkalamy również z zakresu wiedzy na temat organizacji i projektów jakie prowadzimy”.

Pracodawcy zostali ponadto poproszeni o odpowiedź na pytanie: *Co Państwa zdaniem należałoby zmienić w procesie kształcenia studentów Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku. Proszę krótko opisać proponowane zmiany?* Wśród odpowiedzi respondentów znalazły się następujące wskazania: „więcej staży i praktyk z przedsiębiorstwami, non-profit i administracja, aktualizacja programu w związku z rozwojem technologii np.. Wymagania przemysłu 4.0”; „praktyczność zajęć”, „Absolwenci są kompetentni jeśli chodzi o wiedzę teoretyczną, potrafią dać dobry feedback, jeśli widzą jakieś błędy w zarządzaniu. Niestety sami nie są w stanie stworzyć swojego systemu zarządzania i kierować ludźmi”.

Zebrane wyniki wskazują potrzebę dalszej pracy na rzecz wdrażania praktycznych aspektów w procesie kształcenia oraz generowaniu rozwiązań zwiększających możliwości kontaktu z pracodawcami, czy to na zajęciach czy dodatkowych spotkaniach tematycznych nawiązujących do tematyki zajęć.

Wnioski (rekomendacje IZJK)

Należy dostosować spotkania Rady Konsultacyjnej do obecnie panujących warunków epidemiologicznych i w roku akademickim 2020/2021 przeprowadzać spotkania w formie zdalnej. Doskonalić drogi dotarcia do pracodawców zatrudniających absolwentów oraz zwiększyć skalę pozytywnych zwrotów ankiet.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego”

Zrealizowano badania pracodawców, którzy zatrudniali absolwentów IZ w ciągu ostatnich 3 lat zgodnie z zaleceniem UZJK.

XI. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów studiów.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów w chwili obecnej prowadzi Biuro Karier UwB. Poniższe wyniki pochodzą zatrzymanych raportów z Biura Karier UwB (Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019 Raport z badań - 22 dwóch respondentów na łącznie 92 absolwentów kierunku Zarządzanie I i II stopnia w roku akademickim 2018/2019 oraz Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów) Raport z badań.). 14 respondentów na łącznie 58 absolwentów kierunku Zarządzanie I i II stopnia w roku akademickim 2016/2017.

Tabela 12.

Stopień wykorzystania w pracy umiejętności nabytych podczas studiów w pracy zawodowej – ocena absolwentów kierunku Zarządzanie po 1 roku od kończenia studiów w 3 lata po ukończeniu studiów

	Czas od ukończenia studiów	W ogóle nie wykorzystuję	Nie wykorzystuję	Ani wykorzystuję ani nie wykorzystuję	Wykorzystuję	W pełni wykorzystuję
		% odpowiedzi				
Stopień wykorzystania w pracy umiejętności nabytych podczas studiów w pracy	1 r	36	43	7	7	7
	31	21	21	36	14	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019 Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020; *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów) Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020

Należy zauważyć, że zdecydowana większość studentów (79% respondentów) kończących studia w roku 2018/2019 nie wykorzystuje umiejętności nabytych podczas studiów. Sugeruje to przeanalizowanie programów studiów, najlepiej w porozumieniu z pracodawcami.

Tabela 13.

Stopień przygotowania praktycznego i teoretycznego do wykonywania zawodu – ocena absolwentów kierunku Zarządzanie po 1 roku od kończenia studiów w 3 lata po ukończeniu studiów

	Czas od ukończenia studiów	W ogóle nie przygotowały	Nie przygotowały	Ani przygotowały ani nie przygotowały	Przygotowały	W pełni przygotowały
		% odpowiedzi				
W jakim stopniu ukończone studia przygotowały Cię pod <u>względem praktycznym</u> do wykonywania zawodu?	1 r	27	27	36	9	0
	31	7	14	36	43	0
W jakim stopniu ukończone studia przygotowały Cię pod <u>względem teoretycznym</u> do wykonywania zawodu?	1 r	9	18	36	32	5
	31	0	21	29	43	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019 Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020; *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów) Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020

Studenci, którzy ukończyli studia wcześniej lepiej oceniają stopień przygotowania zarówno praktyczny jak i teoretyczny. Należy w związku z tym zastanowić się czy obecnie nie zmieniły się potrzeby przedsiębiorców i dokonać przeglądu efektów kształcenia.

Tabela 14.

Stopień pomocy studiów w rozwinięciu szczegółowych umiejętności – ocena absolwentów kierunku Zarządzanie po 1 roku od kończenia studiów w 3 lata po ukończeniu studiów

	Czas od ukończenia studiów	W ogóle nie pomogły	Nie pomogły	Ani pomogły ani nie pomogły	Pomogły	Pomogły w dużym stopniu
		% odpowiedzi				

W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych?	1 r	5	27	23	27	18
	3 l	0	21	29	43	7
W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu języków obcych?	1 r	27	27	32	5	9
	3 l	36	21	21	14	7
W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności informatycznych?	1 r	27	27	32	5	9
	3 l	21	36	21	21	0
W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych?	1 r	5	5	36	32	23
	3 l	0	14	21	43	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019 Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020; *Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów) Raport z badań*, BK UwB, Białystok 2020

Studenci najwyżej oceniają możliwość rozwinięcia podczas studiów umiejętności interpersonalnych (55% respondentów z rocznika 2018/2019 i 64% respondentów z rocznika 2016/2017 ocenia, że studia pomogły im w ich rozwoju). Najgorzej studenci oceniają możliwość rozwoju języków obcych (14% z rocznika 2018/2019 i 21% z rocznika 2016/2017) oraz umiejętności informatycznych (14% z rocznika 2018/2019 i 21% z rocznika 2016/2017).

Wnioski (rekomendacje IZJK):

Należy w związku z tym zastanowić się czy obecnie nie zmieniły się potrzeby przedsiębiorców i dokonać przeglądu efektów kształcenia.

Realizacja rekomendacji IZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego”

Zastosowano w raporcie zalecane przez UZJK wskaźniki.

.....

(Podpis i pieczęć Dziekana Wydziału)